

Soru 1.Cilt tümörü nedir ?

Cilt tümörü deride ortaya çıkan lezyonlardır. Deride çok sayıda iyi huylu tümörler mevcuttur, kistler, et benleri ,siğiller gibi lezyonlar iyi huylu deri tümörlerine örnektir. Kötü huylu tümörler ,deri kanseri adını alır . Davranış biçimleri tümüyle farklı olduğu için , melanom ve melanom dışı deri kanserleri olarak “iki ayrı ifade” kullanılması uygundur.

Söz konusu olan melanom dışı deri kanserleri ise ki bunlar bazal ve spinal hücreli deri kanseri ise farklı görünüşler den söz etmek gerekir.

Cilt yüzeyinde düzensizlik Kabarıklık/çukurluk,

Dokunma ile lokalize bir alanda cildin kıvamında (sert/yumuşak/düzensiz) değişiklik,

Ciltte incelme ve kılcal damarların ortaya çıkması

Yavaş veya hızlı seyirli olarak olayın devam etmesi, geçmemesi,iyileşmemesi,iyileşmeyen yara halini alması

Melanom da ise doğuştan var olan bende RENK DEĞİŞİKLİĞİ(renk alacalanması/koyulaşma/açılma), KENARLARININ düzensiz hale gelmesi , benin genişlemesi ,üzerinde kabarıklık oluşması ve kaşıntı hissi melanom'un ayak sesleri olabilir.

Soru 2 .Benler cilt tümörüne dönüşür mü ?

Vücuttaki her ben kanser olacak diye bir kural yok .Benden anladığımız derideki renkli oluşumlar ise genellikle kabarıklık ve üzüm salkımı şeklinde olan benler risk taşımaz.Buna karşın deri den az kabarıklık veya deri ile aynı hizada olan benlerden bir deri kanseri türü olan malign melanom gelişebilir. Değişim anahtar sözcüktür, yani bende değişme.

Soru 3.Cilt tümörlerinin tedavisini kimler yapar ?

Cilt tümörlerinin tedavisini plastik cerrahi uzmanları yapar.

Soru 4.Derideki benlerin alınması kansere neden olur mu?

Kesinlikle hayır.Riskli benler ameliyatla çıkarılmalı ve patoloji incelemesine gönderilmelidir.Patoloji incelemesi sonucu melanom veya deri kanseri gelir ise plastik cerrahi uzmanı tarafından ameliyatı yapılır. Patoloji incelemesinde melanom veya kanser tespit edilmez ise kişi durumu hakkında bilgilendirilir, kendi kendine deri muayenesi öğretilir ve takip programı düzenlenir.

Soru 5.Güneş ışınları kanser yapar mı?

Güneş ışınları ,normal sağlıklı bir bireyde kanser gelişmesine sebep olabilir.Sarışın ,renkli gözlü, kızıl/sarı saçlı,ince beyaz tenli ve çilli olanlar güneş ışınlarına daha hassastır .Bazı kişilerde güneş alerjisi olabilir.Güneş ışınlarına maruz kaldığında derisi kızaranlar da risk grubundadır.Güneş enerjisi deri hücrelerinin DNA sında kırılmalara yol açar,vücudun savunma mekanizmaları bu kırılmaları tamir eder.Güneş hasarı/onarım süreci dengeli olmaz ise ve hele hele kişi risk grubunda ise süreç kanser ile sonuçlanabilir.

Yaşam boyu güneş ışınlarına maruz kalan kişilerde özellikle yüz derisinde melanom dışı deri kanserlerinin öncüsü olan aktinik keratozlar özellikle ileri yaşlarda siktir ve bu lezyonlardan deri kanseri gelişebilir. Ancak bazal ve spinal hücreli adını verdiğimiz bu kanserlerin görülme yaşı düşmektedir.

Çocukluk ve ergenlik döneminde (kabarcıklı) büllü güneş yanığı geçirmiş olmak malign melanom açısından ciddi risk oluşturmaktadır, bu nedenle çocuklarımızı “doğru güneşlendirme “ bilinci ile güneş ışınlarının zararlı etkilerinden korumalıyız.

Soru 6.Kanserden korunmak için neler yapmalı ?

1.İnstabil nedbe(iyileşen /tekrar açılan yaralar,tekrarlayan kabuklanmalar) ,riskli ben veya riskli kabuklu yaralar varsa mutlaka plastik cerrah tarafından “koruyucu cerrahi “ müdahale kanser öncüsü oluşumlar ortadan kaldırılmalıdır.

2.Önce saçlı deri, genital bölge (apış arası) , tırnaklar dahil olmak üzere tam bir deri kontrolü. Bu işi ayna yardımı ile kendi kendine yapabilir. Gerekirse yakınlarından yardım alabilir veya yakınlarına yardım edebilir. Kuaför, berber ,manikür/pedikür /ağda /masaj yapan kişileri uyarmak,kadınlar için jinekolojik muayene sırasında doktora hatırlatmak/sormak. Varsa mevcut ben/benleri tanımak ,çok sayıda ise dermatoloji uzmanı ,1-2 tane ise plastik cerrahi uzmanı ile paylaşmak ,riskli ben var ise ameliyat ile çıkarttırmak.Yılda bir düzenli deri muayenesi olmak.

3.Bilinçli güneşlenme, güneş ışınlarının zararlı etkilerinden korunma:

Kişinin kendisinin ,çocuklarının ve yakınlarının risk derecesini ölçmesi yani deri cinsini ,güneş ışını/deri reaksiyonu ilişkisini fark etmesi önemlidir. Güneşe çıkınca kızaran kişiler daha dikkatli olmalıdır. Yani UV indeksinin yüksek olduğu saatlerde açık alanda olmamalıdır (kumsalda ,havuz kenarında şemsiye veya teknede tente altında oturmak yeterli değildir)

Yaz aylarında geniş kenarlı şapka giymek, güneş gözlüğü takmak ve güneş koruyucu kremler kullanmak şarttır.

Site ve tatil köylerinde, otellerde çocuklar için kapalı oyun alanları ayrılmalı ve indoor aktiviteleri düzenlenmelidir. Tatil için haziran/eylül veya UV indeksinin daha düşük olduğu Karadeniz,Marmara veya kuzey Ege bölgelerinin tercih edilmesi açık alanda daha uzun süre geçirilmesini sağlayacaktır.

4.Soğuk ve ayaz, cilt kuruması da özellikle dudak kanseri için önemlidir.Dudak mukazasının kuruluşu dudak kanserine davetiye çıkarır.Kuruma,çatlak ve kabuk birbirini izler. Aktinik keilitis veya lökoplazi Kuruyan dudakları dil ile yalayıp ıslatmak yerine koruyucu ruj veya kremler kullanılmalıdır.Bir tik olarak dudak ısırma, mikro-travmalara bağlı lökoplazi plakları gelişmesine yol açabilir.

Soru 7. Cilt tümörlerinin tedavisi veya onarımında yapılabilecek ameliyatlarda nelerdir ?

Cilt tümörlerinin tedavisi plastik cerrahlar tarafından yapılır. Melanom dışı deri kanserleri erken teşhis edildiği zaman lokal anestezi ile yapılabilen küçük cerrahi işlemler ile çıkarılır ve yara dudakları karşı karşıya getirilerek cilt kapatılır. Cildin kapatılmadığı durumlarda ,yara yanından deri kaydırma/deri döndürme (deri flebi) veya deri yama (deri grefti) yapılabilir.

Malign melanom hastalarında lenf bezlerinde örnekleme de yapılabilir.